

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

София, 16 януари 1996 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов

Иван Григоров

Милчо Костов

Пенчо Пенев

Станислав Димитров

Тодор Тодоров

Николай Павлов

Александър Арабаджиев

Димитър Гочев

Георги Марков

при участието на секретар-протоколиста Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 16 януари 1996 г. конституционно дело №1 за 1996 г., докладвано от съдията Александър Арабаджиев.

Делото е образувано по искане на президента на републиката, направено на основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията за даване на задължително тълкуване на разпоредбите на чл. 39, чл. 40 и чл. 41 от Конституцията.

Трите конституционни разпоредби, тълкуването на които е поискано, са обединени в обща проблематика с цел изясняване съдържанието на правото свободно да се изразява мнение и то да се разпространява; да се търси, получава и разпространява информация, и определяне на смисъла на предвидените в конституционните текстове ограничения на тези права.

В пространната по обем и значителна по съдържание съобразителна част на искането са повдигнати редица проблеми по тълкуването и приложението на посочените разпоредби. По повечето от поставените въпроси е изразено становище. Поставен е акцент върху основанията, на които упражняването на посочените права може да бъде ограничавано.

Същевременно неколkokратно е подчертано съществуването на обществена и правна необходимост за даване на исканото тълкуване.

Конституционният съд намира, че, обосновано по този начин, искането е допустимо. То не само е направено от оправомощен съгласно чл. 150, ал. 1 от Конституцията субект и има за предмет упражняване на правомощие по чл. 149, ал. 1 от Конституцията, но и отговаря на установените в Закона за Конституционния съд и Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд изисквания за допустимост. На първо място съдът възприема изтъкнатата в искането необходимост от даване на такова тълкуване. Тя личи и от съдържанието и многообразието на поставените проблеми. От друга страна, предвид на това, че непосредственото действие на разпоредбите на Конституцията (чл. 5, ал. 2) се отнася преди всичко за основните права по глава втора, тяхното тълкуване и приложение е възможно и при липсата на закони, приети въз основа на Конституцията. Това означава, че тълкувателната дейност на Конституционния съд може да се развие независимо от евентуалните закони, които Народното събрание може да приеме в разглежданата област (за печата, за радиото и телевизията и др. под.). Освен това в зависимост от резултатите, които исканото тълкуване ще произведе, законодателната дейност на Народното събрание в изпълнение на поставената от Конституцията нормотворческа задача може да бъде стимулирана.

По тези съображения Конституционният съд допуска за разглеждане искането за тълкуване, и с оглед на предмета на тълкуването конституира като заинтересувани страни Народното събрание, Министерския съвет,

главния прокурор, Съюза на българските журналисти, Гражданското сдружение "Свободно слово", Българската национална телевизия, Българското национално радио, БТА и Факултета по журналистика и масови комуникации към СУ "Св. Климент Охридски".

На заинтересуваните страни съдът дава възможност в 14-дневен срок да представят становищата си по делото.

Освен това с оглед на голямата обществена значимост на проблемите, които са предмет на тълкуването, Конституционният съд дава възможност и на други средства за масова информация или техни сдружения да изразят становище по искането в 14-дневен срок.

Въз основа на изложеното и на основание чл. 19, ал. 1 ЗКС Конституционният съд

ОПРЕДЕЛИ:

Допуска за разглеждане искането на президента на републиката за даване на задължително тълкуване на разпоредбите на чл. 39, чл. 40 и чл. 41 от Конституцията.

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, главния прокурор, Съюза на българските журналисти, Гражданското сдружение "Свободно слово", Българската национална телевизия, Българското национално радио, БТА и Факултета по журналистика и масови комуникации към СУ "Св. Климент Охридски".

Копия от искането и от настоящото определение да се изпратят на конституираните по делото заинтересувани страни, като им се предоставя 14-дневен срок за представяне на писмени становища.

Копие от определението да се изпрати и на президента на републиката, като бъде уведомен за възможността да изложи в същия срок допълнителни съображения по предмета на тълкуването.

Дава възможност и на други средства за масова информация и сдружения да изразят становище по делото в същия срок.

Председател: Асен Манов